

การศึกษาปริบททางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมของชื่อชาวมอญ
: กรณีศึกษาชาวมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองคู
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

นริศรา โคมศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2547

ISBN 974-04-5315-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาบริบททางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมของชื่อชาวมอญ : กรณีศึกษาชาวมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (A STUDY OF THE LINGUISTIC AND CULTURAL CONTEXT OF MON NAMES : A CASE STUDY OF THE MON PEOPLE AT WANGKA VILLAGE, NONGLU SUBDISTRICT, SANGKHLABURI DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE)

นริศรา โฉมศิริ 4237792 LCLG/M

ศศ.ม.(ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ภัททิยา ยิมเรวัต, Ph.D. , สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D.,
สุจริตลักษณ์ ดีผดุง, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมของชื่อชาวมอญ กรณีศึกษาชาวมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ โครงสร้างทางภาษาของชื่อ ที่มาและความหมายในการตั้งชื่อที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อ วัฒนธรรมของชาวมอญที่ได้จากการตั้งชื่อ ตลอดจนการเปลี่ยนชื่อและผู้ที่ตั้งชื่อให้ชาวมอญ บ้านวังกะ โดยแบ่งตามตัวแปรเพศและอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ชื่อของชาวมอญที่อาศัยอยู่ที่บ้านวังกะ ในช่วงปี 2545 – 2546 แบ่งเป็น 4 กลุ่มอายุ กลุ่มที่ 1 (1–10 ปี) กลุ่มที่ 2 (11–25 ปี) กลุ่มที่ 3 (26–45 ปี) กลุ่มที่ 4 (45 ปีขึ้นไป) จำนวน 1,600 ชื่อ โดยการสุ่มตัวอย่าง เพศชาย 800 ชื่อ เพศหญิง 800 ชื่อ

ผลการวิจัยในเรื่องของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ นอกจากใช้ภาษามอญแล้วยังใช้ภาษาพม่า ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตลอดจนพบที่มีการประสมภาษาในการตั้งชื่อ นอกจากนี้พบว่าชาวมอญเพศหญิงกลุ่มอายุที่ 3 มีชื่อเป็นภาษามอญมากที่สุด ส่วนเพศชายกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไปจะมีชื่อเป็นภาษาพม่ามากที่สุด ชาวมอญเพศหญิงและเพศชายกลุ่มอายุ 1 – 10 ปี มีชื่อเป็นภาษาไทยมากที่สุด

ในเรื่องของโครงสร้างทางภาษาของชื่อ พบว่าชื่อของชาวมอญในกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไปมีจำนวนพยางค์และมีการสร้างคำที่ซับซ้อนน้อยกว่าชื่อของคนกลุ่มอายุน้อยเพศเดียวกัน

ทางด้านที่มาและความหมายของชื่อแสดงให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชาวมอญ ส่วนใหญ่ชื่อเพศชายมีความหมายถึงความรักชาติ ชัยชนะ ส่วนชื่อเพศหญิงมีความหมายเกี่ยวกับความสวยงามสำหรับเรื่องการเปลี่ยนชื่อของชาวมอญ พบว่ามาจากเหตุผลทางสังคมมากที่สุด

คำสำคัญ : มอญ / การตั้งชื่อ / กาญจนบุรี

129 หน้า ISBN 974-04-5315-5

A STUDY OF THE LINGUISTIC AND CULTURAL CONTEXT OF MON NAMES :
A CASE STUDY OF THE MON PEOPLE AT WANGKA VILLAGE, NONGLU
SUBDISTRICT, SANGKHLABURI DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

NARISSARA CHOMSIRI 4237792 LCLG/M

M.A. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORS : PATTIYA JIMREIVAT, Ph.D., SUWILAI PREMSRIRAT, Ph.D.,
SUJARITLAK DEEPADUNG, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the linguistic and cultural context of Mon names. The study is a case study of Mon people in Wangka village, Nonglu subdistrict, Sangkhlaburi district, Kanchanaburi province. The study investigates the linguistic origins of Mon names (e.g. Mon, Burmese, Thai, English) and also the language structure and meaning of Mon names. Mon names, including name changes, reflect beliefs, values and culture of Mon people in Wangka village. Data were collected and considered according to gender and age. Mon names were sampled in Wangka village between 2002-2003 by 4 groups : Group I (1-10 years old), Group II (11-25 years old), Group III (26-45 years old), and Group IV (over 45 years old). Random sampling generated a total of 1,600 names: 800 male names and 800 female names.

This case study shows the Mon people used Burmese, Thai and English in naming people, in addition to the Mon language. It found that most females in group III had Mon names and that females from the other groups were less likely to have Mon names. Most males over 45 years old had simple names comprising only one syllable. The source and meaning of Mon names show the values, beliefs and way of life of the Mon people. Male names usually refer to patriotism and victory; the female names often refer to beauty. This study also found that most Mon people have to change their original names because of social and practical imperatives such as caused by Thai identity cards or attending Thai schools. Such name changes are necessary to allow them to integrate into Thai society and harmonize with Thai people.

KEY WORDS : MON / NAMING / KANCHANABURI

129 pp. ISBN 974-04-5315-5